

**Mateřská škola křesťanská
Mnišská 7, Opava 746 01**

Závěrečná zpráva projektu

ČÁST I. Technická část

02/2005 - 01/2006

1. Popis realizace projektu

Měsíc únor byl zahájením projektu Programu EU Phare CBC ze SFMP v regionu Silesia s názvem Společnou cestou „Krok za krokem celým Církevním rokem“.

V tomto období se zpracovala první část pracovních listů dokumentujících významné období církevního roku, a to dobu postní, začínající Popeleční středou.

V únoru 2005 byla uskutečněna návštěva do polské Ratiboře, kde v příjemné atmosféře Przedszkola Nr. 14 Raciborz proběhlo setkání věnované tématu postní doby. Vzájemně byly předány informace o způsobech prožívání postní doby v jednotlivých regionech a byl odevzdán pořadač plný pracovních listů k vypracování. Návštěva proběhla v přátelské a veselé atmosféře, zvláště při používání českého a polského jazyka. Vzhledem k odlišnosti obou řečí, třebaže velmi podobných a blízkých, jsme si vyměnili řadu pojmů a slovíček, která jsme se učili i vyslovovat. V průběhu návštěvy nechybělo pohoštění z tradičního polského sladkého pečiva.

V tomto období si děti v MŠK v Opavě připravily masky, které předvedly v průvodu a takto se seznámily s tradicí slavení „masopustu“.

V únoru se na komárovské faře uskutečnila schůzka s místním farářem polského původu, na které jsme byli seznámeni s nejdůležitějšími svátky celého liturgického roku u nás i v Polsku a krajovými odlišnostmi jejich slavení.

Od počátku února probíhaly intenzivní přípravné práce na velikonoční výstavu. Výstavě předcházelo setkání polských učitelů z Ratiboře u nás v Opavě. Paní ředitelka Czeslawa Gurazda přivezla spoustu výrobků vztahujících se k velikonoční době a vypracované pracovní listy. Veškeré materiály byly vystaveny ve výstavních vitrínách a tabulích. Tématem setkání byla i příprava nadcházející cesty polských dětí, učitelů a rodičů z Ratiboře na vernisáž velikonoční výstavy.

Návštěva polských přátel se uskutečnila v sobotu 12.03.2005, kdy do MŠK v Opavě zavítal autobus plný dětí. Významným polským hostem byla školní inspektorka z města Rybnik paní Marie Szymanowska. Polští přátelé přivezli k zapůjčení vzácný polský slezský kroj, tradiční velikonoční pečivo a spoustu drobných dárečků. Naše děti předvedly hostům v dobovém oblečení pásmo slezských tanců a písní, předaly polským dětem dárečky a dospělí dostali „madeirovou“ kraslici z dílny místní učitelky. Všichni pak obdrželi Pamětní list jako upomínku na toto setkání. Po prohlídce výstavy se hosté osvěžili u dobrého oběda a po procházce centrem města Opavy se všichni před budovou Hlásky rozloučili.

Návštěva polských přátel byla startem do nadcházejícího týdne, ve kterém proběhla ve dnech 14.-20.03.2005 velikonoční výstava. Tato se uskutečnila v budově MŠK na Mnišské ulici v Opavě v prostorách přízemí a prvního patra. Na chodbě byly instalovány mobilní dřevěné stánky a vitríny zaplněné výrobky s tématem Velikonoc z dílen našich i polských dětí a učitelů. Při vstupu do budovy byla umístěna informační tabule popisující projekt, jeho cíle a dopady. Na chodbě v přízemí každá skupinka návštěvníků obdržela informační leták a průvodce výstavou a ukázkou pracovních listů. Informační bloky poskytovaly velké množství poznatků o slavení Velikonoc u nás a v Polsku. Chodba v přízemí byla tématicky zaměřená na včelařství. Po stranách byly umístěny ručně zhotovené úly, nechyběl ani včelař a všude poletující včely. Strop zdobily větévky břecťanu propracované do detailu. Výstava

pokračovala schodištěm do prvního patra a vrcholila ve dvou místnostech. Jedna místnost byla ukázkou starých řemesel. Návštěvníci mohli nahlédnout do staré dřevařské dílny s řemeslnými nástroji, materiály a dobovou výzdobou. Dílo bylo oživeno postavami dědka, babky, neposedných dětí i zvířátek, zhotovených vlastními silami. Velkému zájmu dětí se těšila expozice živých kuřat. Pozornost návštěvníků upoutal střed místnosti s velkým dubovým stolem, na kterém bylo k shlédnutí nepřeborné množství velikonočního pečiva v historických ošatkách a mísách. Každé místo bylo zaplněno velikonočními výrobky dětí a stovkami nazdobených vajíček. Atmosféra byla dokreslena stylovou hudbou. Přes bohatě vyzdobenou chodbu se za zvuku varhanní a lidové hudby vešlo do druhé místnosti, které dominoval moderně pojatý velkopáteční výjev s ručně vyrobenou křížovou cestou. Střed místnosti tvořila expozice tančících děvčat vynášejících morénu. Téma Ukřižování bylo ztvárněno na přední stěně místnosti s novodobým obětním stolem a charakteristickou trnovou korunou. Výzdoba zdí, oken a stropů byla tématicky zaměřena na roční období jaro a probouzející se přírodu. Výstavní místnosti byly provoněny desítkami kvetoucích tulipánů a krokusů. Zpestřením svátečních dní bylo vystoupení cimbálové muziky ZUŠ V. Kálíka v Opavě. Při poslechu lidové hudby přišel vhod velmi dobrý čaj. Na výstavě nemohl chybět ani krámk s prodejem perníčků a velikonočních ozdob. Návštěvníci výstavy nešetřili slovy děkům, uznáním a ohodnocením několikátodenní práce dětí, zaměstnanců a příznivců školy. Odměnou organizátorům byly i slzy dojetí a pochvalné zápisy v knize hostů. Za zmínku stojí, že výstavu shlédlo dle odhadu asi pět tisíc hostů. Mezi návštěvníky nechyběli zahraniční hosté, zástupci a vedoucí z Magistrátu Statutárního města Opavy, ČŠI, řada církevních a veřejných činitelů. Potěšení jsme byli návštěvou z CRR z Ostravy. Úspěch výstavy se stal impulsem pro další činnost.

V měsíci dubnu děti navštívily Klub sv. Anežky a Penzion pro seniory, pro jejichž obyvatele si připravily pásmo lidových písní a říkánek. Svým bezprostředním a veselým vystoupením osvěžily a zpříjemnily život seniorů a nenásilnou formou došlo ke sblížení věkově různých generací.

Období bylo rovněž dobou příprav na náročný mariánský měsíc květen.

1. května na školní zahradě vyrostla několikametrová „Májka“, kterou si děti samy nazdobily. Stala se symbolem májového měsíce a pro okolí, zastavěné činžovními domy, milým zpestřením. Radost z májky děti projevily zpěvem lidových písní a tanečky v krojích. V májových teplých dnech byly na zahradě podél oplocení instalovány vkusné propagační tabule s množstvím polic představujících kapličky. Výzdoba kapliček byla předzvěstí blížícího se Svátku Těla a Krve Páně. 25. května bylo možno na školní zahradě uvidět v průvodu stovku svátečně oblečených dětí rozházejících okvětní plátky květin. U každé kapličky přednesly říkánky a zazpívaly. Paní učitelka jim na oplátku přečetla pohádku nebo vyprávění o epizodách z Evangelii. Společně pak přednesli prosby. Odměnou po náročném a horkém dni byla sladkost a obrázek. Odpoledne byla takto vyzdobená zahrada přístupná rodičům a ostatním návštěvníkům. Tato slavnost byla i oslavou Svátku matek v mateřské škole, která se nesla v duchu pečlivě připravených besídek pro maminky.

Školní zahrada ožila hned v následujícím týdnu. Na konci května se děti s májkou nerady loučily, a proto na stejném místě vyrostla tzv. „Boží muka“, představující děti jako andělíčky. Veselice byla spojena s oslavou Mezinárodního dne dětí. Největší radost jim způsobil přímo na zahradě živý oslík. Děti ho hladily, krmily, pozorovaly a ty odvážnější si zkusily projížďku v sedle. Není divu, že oslík na konci oslavy byl již velmi unaven.

„Na Svatý Duch do vody buch“ je lidová pranostika, která souvisí se svátkem Seslání Ducha svatého. Tento připadl letos na 15. květen, ale děti si ho připomněly 6.června „Posvícenským putováním a poznáváním kapliček do 10 km vzdáleného Podvihovského Mlýnku. Součástí výletu bylo zábavné sportovní dopoledne pod vedením SK Špičková na téma „Čekáme Vás na louce“. Celý den děti strávily při sportovních hrách, cvičení a soutěžích v úzkém sepětí s přírodou uvnitř lesa, kde se kromě protažení těla učily poznávat květiny a léčivé byliny. Největší radost a veselí přinesla očista vodou ze studánky i nedalekého potoka.

16. června uspořádala mateřská škola v rámci projektu pro všechny děti pouť do blízkých míst v okolí Opavy. Ráno děti zavítaly autobusem do Hradce nad Moravicí, v jehož blízkosti se nachází v překrásné přírodě kopec zvaný "Kalvárie" se starobylou zděnou křížovou cestou. Děti u každé kapličky měly malá zastavení, na která si připravily se svými učitelkami povídání a písně. Takto si prošly všech čtrnáct zastavení křížové cesty. Tóny písní se rozléhaly do širokého okolí a děti byly překvapeny svými vlastními ozvěnami v lese. Takto se nenásilnou formou a v přírodním prostředí seznámily s těžkým tématem -umučení Pána Ježíše a jeho trnitá cesta na horu Kalvárii.

Po náročném výstupu na vrchol kopce všem přišel vhod odpočinek se svačinkou. Cílem jejich dalšího putování byla obec Raduň a Kostel Nejsvětější Trojice. Tam už na ně čekal pan správce kostela, v jehož doprovodu si děti kostel prohlédly a dověděly se formou pohádky historii. Na oplátku děti zazpívaly písně a zarecitovaly říkanky a prosby jako poděkování za radost, kterou prožívaly. V malebném prostředí Raduně jejich kroky pokračovaly do blízkého zámku a nově rekonstruované Oranžerie. Krásná příroda i květena je velmi upoutala.

Po náročném dni přišel vhod dobrý oběd v místní stylové restauraci a odpočinek na hřišti pod zámkem, který uvítaly hlavně paní učitelky. V následujících dnech děti ve školce své zážitky zachytily ve svých kresbách a zpracovaly mnoho hezkých a výstižných pracovních listů.

Celý projekt byl provázen řadou soutěží, v nichž si účastníci oživilí a připomněli znalosti ze zpracovaných témat. Příkladem byla výtvarná soutěž “Světcí v okolí Opavy”, rukodělná soutěž “O nejhezčího Sedmikráska” a další drobná zápolení. Velmi úspěšnou byla vědomostní soutěž o znalostech křesťanských tradic, která se stala slavnostní tečkou školního roku a rozloučením se školáky. Výherci i ostatní soutěžící byli samozřejmě obdarováni sladkou odměnou v podobě zmrzlin, bonbónů, čokolád a jiných laskomin.

Na závěr školního roku se za velké účasti rodičů, příbuzných a příznivců mateřské školy konala v Kapli sv. Kříže v Opavě mše sv. na ukončení školního roku a jako poděkování za příjemné chvíle prožité na akcích v rámci projektu Programu Phare CBC. Mši sv. celebroid opavský děkan Msgre. Josef Veselý za aktivní účasti dětí, učitelek a rodičů. Děti pozorně poslouchaly slova pana děkana, hezky a nebojácně doprovázely celou mši sv. písněmi a když přednášely přimluvy za své kamarády, rodiče a učitelky, nikdo z dospělých se neubráníl dojetí. Slavnostní atmosféru v kapli podtrhla nádherná hudba sourozenců Čechových, příznivců mateřské školy, absolventů hudebních akademií u nás i v zahraničí. Vyvrcholením sváteční mše sv. byly chvíle loučení se školáky, předání upomínkových dárečků a děkování panu děkanovi. Nikdo ze zúčastněných nešetřil slovy děků, pochval a uznání všem zaměstnancům i příznivcům mateřské školy za celoroční práci a pomoc mateřské škole na projektu. Všichni jsme se loučili unaveni a těšili se na blížící se prázdniny.

Druhou polovinu období realizace projektu jsme zahájili v měsíci srpnu poutěmi. Ve skupinách dospělých a dětí jsme putovali na známá poutní místa do Hrabyně k Panně Marii Hrabynské, na Svatý Hostýn a Velehrad na Moravě. Ze všech mariánských míst jsme odjížděli unaveni, ale povzbuzeni a vnitřně obohaceni. Součástí každého putování byla prohlídka kostelů a uměleckých děl s výkladem o historii a architektonickém významu.

Začátek školního roku byl spojen se Dnem otevřených dveří a slavností uspořádanou na školní zahradě. Celý měsíc se nesl v duchu svátku Sv. Václava – patrona české země. Vyvrcholením zářijového měsíce byla výtvarná výstava na téma „Svatý Václav očima dětí“. Všechny výstavní panely umístěné po obvodu plotu školní zahrady byly vyzdobeny výtvarnými pracemi na téma Svatý Václav, doplněny fotografiemi z akcí a oživeny velkými papírovými sluníčky. O výtvarnou výstavu na zahradě byl zájem hlavně z řad veřejnosti a ostatních škol, a proto byla zahrada zpřístupněna do konce října. Nejlepší práce byly odměněny sladkou cenou a věcnou odměnou.

Tématem měsíce října bylo znamení růžence. Dětem byl vysvětlen význam modlitby jako prosby pro naše předky v době, kdy neměli jiné prostředky, aby si dokázali pomoci v těžkostech každodenního života.

3. října 2005 se děti s učitelkami a rodiči sešli v kostele Sv. Hedviky na růžencové pobožnosti, kterou si všichni společně připravili. Kostel byl zaplněn do posledního místečka a účastníci byli dojata bezprostředností projevů dětí při přednášení a zpívání. Slavnostní odpoledne korunoval společný výstup na věž kostela, z které jsme obdivovali panorama Opavy.

Říjen byl obdobím příprav na nadcházející dušičkový měsíc listopad. Děti si připravovaly svícný a lampičky, aby je pak rozsvítily na místních hřbitovech. V prvním týdnu listopadu se skupinky dětí vypravily na městské hřbitovy, kde si přiblížily svátek Všech svatých. Položily zde ručně vyrobené lampičky. Atmosférou svítících svícňů byly děti nadšeny.

Od počátku září mateřská škola žila přípravami na druhou rozsáhlou výstavu v období projektu, vánoční výstavu na téma Betlémy. Součástí příprav byly intenzivní pracovní schůzky s polskými partnery, kteří nám vypracovali pracovní listy s vánoční a zimní tematikou.

V prvním týdnu Adventu v době od 28.11. do 4.12.2005 mateřská škola uspořádala v prostorách přízemí a prvního patra vánoční výstavu na téma “Betlémy”. Slavnostnímu vstupu dominoval betlém umístěný na školní zahradě z dílny raduňského rodáka. Umělec ztvárnil Svatou rodinu, chlév a zvířata v životních velikostech. Zvláště ve večerních hodinách osvětlený betlém byl zdrojem poetické atmosféry. Podobným dojmem působilo předsálí budovy s informačními tabulemi o projektu, jeho cílech a dopadech, vhodně zasazenými do vstupní expozice, které vévodil obraz současného města Betlém, darovaného z Izraele. Chodba v přízemí byla pozváním na procházku vánočním lesem. Každý stromek byl jako originál ozdoben výrobky různých rukodělných technik a jako celek vytvářel kompozici vánočně laděného lesa. Zimně pojatý les dokresloval strop se stovkami ručně vyrobených vloček připomínající padající sníh. Při procházce mezi stromky se návštěvník mohl zastavit u jednotlivých výstavních vitrín, seznámit se s vánočními výrobky našich a polských dětí. V informačních blocích byly umístěny písemné materiály, srovnávající slavení Vánoc u nás v Polsku. Zvláště dospělí návštěvníci, mládež a učitelé hodnotili spoustu historických informací, o které je zájem i do budoucna. Výstava pokračovala vyzdobeným schodištěm do prvního patra, kde ve dvou místnostech bylo instalováno 69 betlémů zapůjčených

ze soukromých sbírek, kostelů a kaplí opavské, komárovské a raduňské farnosti. Každý betlém byl jedinečný tématickým ztvárněním, zasazením do doby a výstavním provedením, přičemž jako celek působily jednoduše. Atmosféru první výstavní místnosti tvořila ukázka lidových vánočních zvyků a obyčejů ze sbírky skanzenu z Bolatic. Nechybělo dřevěné domácí nádobí, dobový nábytek, historické oblečení, církevní knihy a další. Kromě ukázky lidových obyčejů a betlémů, každé místo bylo zaplněno dětskými výrobky umístěnými na stěnách, oknech a dveřích. Slavnostní atmosféru dokreslovala stylová hudba a vhodné osvětlení. Ve stejném duchu byla připravena druhá místnost, tvořící přehlídku vkusně instalovaných betlémů doplněných dobovými textiliemi. Velké pozornosti se těšil těžký dubový stůl s množstvím vánočního pečiva, cukroví, voňavých perníků a tradičních jídel. Celou výstavu doprovázela vánoční hudba a vhodné slovo průvodkyň s ukázkami ručních prací.

Slavnostní adventní týden byl ve znamení návštěv z Opavy a blízkého okolí, ale i vzdálené Francie a Polska. V sobotu 26. listopadu mateřskou školu navštívili polští učitelé z Katowic. Na tomto setkání si pracovníci škol vyměnili spoustu odborných znalostí a zkušeností. Zajímavé bylo předávání informací z organizace škol u nás a v Polsku.

V úterý 29. listopadu již tradičně zavítalo do naší školy na 60 dětí a pedagogů z partnerské polské mateřské školy. Po srdečném uvítání a teplém čaji děti předvedly pásma koled a v družném hovoru si prohlédly výstavu. Rozdílnost jazyků a drobná slovní nepochopení jen podtrhla přátelskou atmosféru. Ani mrazivé počasí nikomu nevadilo při závěrečném loučení a předání dárečků na školní zimní zahradě.

Poslední den vánoční výstavy byl dnem oficiálního ukončení celého projektu. V odpoledních hodinách v mateřské škole vystoupil chrámový pěvecký sbor z Komárova a po koncertu pokračovalo slavnostní rozloučení s projektem. Této významné události byli přítomni zaměstnanci, příznivci a hosté mateřské školy. Pozvání přijali prezident polského Euroregionu Silesia pan Andrzej Markowiak, náměstek primátora SMO Doc. RNDr. Ing. Jan Mrázek CSc, členové Rady SMO, Mgr. Adam Malek farář komárovské farnosti, Ing. Marcela Mostýnová, zástupce CRR v Ostravě. Pozvaní byli biskup ostravsko-opavský, děkan opavský a ředitelka mateřské školy v Ratiboři. V neformálních projevech byl vyzdvižen přínos projektu pro budoucí generace euroregionu, ale i celoevropský dopad.

Vánoční výstava však nebyla konečnou tečkou projektu, protože již probíhaly intenzivní přípravy na výjezd českých dětí a pedagogů do polské Ratiboře. 19. prosince dva autobusy dětí vycestovaly do Polska, aby shlédly jesličkové představení „SZOPKA BETLEJEMSKA“. Návštěva splnila svůj účel, protože děti se poprvé setkaly s cizím jazykem na jiném území, mohly použít slovíčka, která se během roku naučily a okusily vánoční krajové speciality.

V předvánočním týdnu děti zavítaly do Penzionu pro seniory a Klubu sv. Anežky v Opavě, aby svým programem zpestřily Vánoce klientů.

V prvním lednovém týdnu mateřskou školu navštívili Tři králové z řad dětí jako připomínka návštěvy králů z Dálného Východu. Nechybělo ani tradiční symbolické označení vstupních dveří.

Vánoční období jsme ukončili v raduňském kostele s Tříkrálovým programem. V Raduni jsme se sešli i 23. ledna 2006 na slavnostním zakončení celého projektu.

Zpracování pracovních listů a metodických materiálů a s tím související přeshraniční dopad.

V průběhu celého období realizace projektu se k jednotlivým tématům zpracovávaly pracovní listy, které byly jako metodický materiál předávány na schůzkách polským partnerům.

Tematický blok Velikonoc je podrobně sestaven jako “Velikonoční příběh”, srozumitelný dětem předškolního věku. Každá popsaná událost je znázorněna formou listů, které jsou zpracovány různými technikami, nejen vybarvováním, ale i s použitím různých materiálů – textile, vlna, příze, papíry, přírodniny, kamínky, koření, seno, sláma, tráva apod. Součástí velikonočního bloku je detailní ztvárnění církevních způsobů prožívání a slavení postní doby, Svatého týdne, církevních obřadů celého velikonočního období včetně historie. Podobným detailním způsobem jsou zpracovány i následující církevní doby. Každé období v církvi má ve své historii úzký vztah k lidovým zvykům a tradicím. Tyto jsou seřazeny do obsáhlých sešitů a seznamují nás se zvyky oblastí Opavska a Ratiboře. Nechybí v nich říkanky, měsíční pranostiky, přehledy a obsah tradic. Kalendáře velmi přehledným způsobem dokumentují církevní svátky i svátky svatých z pohledu lidových zvyků a ukázek každodenního života. Zajímavý je sešit Galerie světců s jejich životními osudy a symbolická výtvarná vyjádření. Na každý den připadá svátek některého z nich, a proto každý měsíc jsou sešity aktualizovány. Za uplynulý rok tak vznikl přehledný celek životopisů, legend a vyobrazení jednotlivých postav.

Veškeré materiály a tematické okruhy jsou zpracovány do kroužkových vazeb, podobných skriptům, které jsou umístěny na chodbě mateřské školy v informačních výstavních blocích, celoročně volně přístupných veřejnosti. Poučné bloky jsou každý měsíc aktualizovány a barevně odlišeny tak, aby návštěvník na první pohled zaregistroval nové informace. Ostatní výstavní vitríny v chodbě mateřské školy dokreslují písemně zpracovaná témata. Nechybí zde kroje, názorné ukázky církevních obřadů-křestní, 1.sv.přijímání, knihy, ostatní literatura, fotografie, vše zasazené do příjemné ručně zhotovené výzdoby.

Velmi úspěšné pro děti i veřejnost bylo zpracování témat měsíců duben až červenec. Církevní svátky, lidové zvyky a obyčeje vztahující se k těmto měsícům tvořily obsah pracovních listů a metodických materiálů. Za zmínku stojí zpracování májového měsíce, Svátek Nanebevstoupení Páně, Svatodušní svátky, Svátek Božího těla, Svátek věrozvěstů Cyrila a Metoděje a připomenutí dalších světců v galerii. Zpestřením byla ukázka “pálení čarodějnic”. Úzký vztah k přírodě, vodě, rostlinám a léčivým bylinám byl ztvárněním letních měsíců.

Zvláštní pozornost byla věnována slezskému kroji. Historii, popis a zasazení do doby i oblastí doplňuje bohatý fotografický materiál včetně zobrazení detailů a způsobů výšivek.

Letní měsíce jsou zvlášť bohaté na lidové pranostiky, protože země vydává své plody. Lidé v tomto období pobývali často venku a žili v úzkém sepětí s přírodou. Proto veškeré obyčeje se vztahují k darům přírody. Úctu k nim lidé vyjadřovali formou díky při dožínkách a putováním k církevním stánkům. Vztah lidí k přírodě je tématem letních měsíců. Rovněž poutní místa ve Slezsku byla zpracována samostatně. Léto se pomalu přehouplo do podzimu i toto období lidové pranostiky a obyčeje ztvárňují jako hold k plodům přírody.

Měsíc říjen je v církvi znamením měsíce růžence. Růženec jako symbol modlitby byl zpracován do samostatného sešitu a doplněn přehlídkou exponátů.

Kostely a kaple Moravy a Slezska tvoří kulturní a historické dědictví regionu. Tento odkaz je rovněž zpracován do uceleného bloku a doplněn bohatým fotografickým materiálem. Dřevěné kostely jsou zvláště typické pro oblast Slezska. Shromáždění podkladů k samostatnému oddílu bylo obtížné pro nedostupnost informací k danému tématu. Stejná pozornost je věnována zvonickým Moravy a Slezska detailně popsaným v dalším sešitu včetně konstrukčních schémat a vyobrazení.

Vánoční období patří z hlediska církve k nejvýznamnějším a lidmi nejvíce uctívaným. Podstatou svátků je narození Ježíška a příprava na jeho příchod. V historii staré více než 2000 let je obrazem Vánoc betlém – místo narození dítěte Božího. Lidové betlémy tvoří obsah vánočního sešitu. V materiálu je popsána jeho historie, způsoby stavby, typy provedení, vše s názornými obrazovými ukázkami. Lidové zvyky a obyčeje vztahující se k vánočním svátkům odrážejí jejich symboly, jako jsou koledy, vánoční stromky a ozdoby.

Další sešit zobrazuje novoroční svátky jako dobu očekávanou s nadějí a přáním všeho dobrého. První lednový den je zároveň počátkem kalendářního roku a podstata a typy kalendářů, počítání času jsou tématy dalšího uceleného materiálu.

Završením zpracování písemností je spis na téma Tři králové. Uvádí se zde legenda a zvyky spojené s tříkrálovou obchůzkou.

Uvedené písemné materiály tvoří průřez období od února do ledna a vzhledem k obsáhlosti zpracovávaných okruhů nelze postihnout všechny detailně. Veškeré materiály jsou uloženy v mateřské škole a jsou doplněny fotoalbami, videokazetami, nosiči CD a dokumentovány na internetových stránkách.

2. Naplnění stanovených cílů projektu

Navazování iniciativ pro rozvoj kulturní a společenské spolupráce mezi předškolními zařízeními a veřejností města Ratiboře a Statutárního města Opavy bylo hlavním cílem projektu. Dle výše uvedených skutečností můžeme konstatovat, že tento cíl byl zcela naplněn. Naučili jsme se komunikovat a poznávat lidi různých jazyků a národností. Podstatné je, že tyto vztahy jsou nadále udržovány a intenzivní spolupráce je plánována i nadále.

Neméně významným cílem bylo vytvoření kvalitního Školně vzdělávacího programu. Obsáhlé zpracování témat jednotlivých měsíců je podkladem pro vytvoření Školně vzdělávacího programu. Mateřská škola není církevní zařízení, a proto výchovně vzdělávací program je závazný jako pro ostatní státní školské zařízení. Témata zpracovaného Církevního roku tvoří tu část vzdělávacího programu, která je v nadstandardní nabídce. Tento stanovený cíl se podařilo naplnit o to více, že bylo zpracováno, vyhledáno a zaznamenáno větší množství materiálů než jsme předpokládali. Všechny jsou k dispozici jak dospělým zájemcům, tak slouží ostatním školám prostřednictvím webových stránek.

Hlavním posláním celého projektu bylo působení na děti předškolního věku, které jsou nejvímavější na nové podněty. Naučit se dávat nejen dary, ale i samy sebe, pomáhat kamarádům i ostatním, mít úctu k lidem bez rozdílu věku a kraje, všechny tyto cíle jako nit provázely činnost a byly smyslem celoroční práce na projektu.

3. Způsob propagace EU jako zdroje financování.

Za účelem získání informací o projektu „Společnou cestou Krok za krokem celým církevním rokem“ byly zřízeny speciální internetové stránky – <http://msk.unas.cz>, na kterých jsou průběžně umístěny aktuální informace o projektu, fotogalerie, ukázky pracovních listů a souhrny zajímavostí vztahující se k daným obdobím.

Na budově celoročně visí vlajka EU a ČR jako známka realizace projektu v rámci EU. Při vstupu do budovy jsou celoročně instalovány tabule s údaji o projektu ze žádosti o grant, na kterých jsou umístěny vlajky EU s větou o spolufinancování. Mateřská škola vydala pamětní listy s grafickou výzdobou a označením v souladu s pravidly VIG. Významné akce jsou propagovány na letáčích a pozvánkách s označením EU a rozesílány školským zařízením, úřadům, veřejným a církevním činitelům. Veřejnost je seznamována s činností MŠK v rámci projektu v tisku Magistrátu SMO Hlásce, Informátoru OŠ MMO, Opavském měsíčníku, Regionu, zpravodaji Biskupství ostravsko-opavského Okno a zpravodaji Cesta. Probíhající akce jsou ústně oznamovány při mších sv. v kostelích opavského regionu. Rovněž všechny písemné materiály jako kroužková skripta, pořadače, vzorové pracovní listy, výstavní a informační bloky jsou označeny nálepkami Evropské unie v souladu s pravidly VIG.

4. Hodnocení dopadu projektu.

Cíle stanovené v projektu se postupně naplnily. Podařilo se navázat společenské a kulturní iniciativy a spolupráci v rámci zmíněných předškolních zařízení. Pořádanými akcemi byly osloveny všechny cílové skupiny – děti, učitelé, ostatní zaměstnanci a široká veřejnost měst Ratiboře a Statutárního města Opavy.

Děti byly nasměrovány k tomu, aby se staly samostatnými osobnostmi, schopnými dívat se kolem sebe.

Učitelé si rozšířili obzor o nově získané poznatky a pracovní postupy. Zároveň získali zkušenosti v komunikaci s kolegy téhož zaměření.

Rodiče a široká veřejnost si mohli rozvinout své historické vědomosti a lépe pochopit citové a duchovní potřeby svých dětí a vnoučat.

Přeshraniční dopad.

Mezi učiteli, dětmi a rodiči naší mateřské školy a Przedszkoly Nr.14 Raciborz došlo během realizace projektu k úzké spolupráci.

Na pracovních setkáních jsme se v přátelské atmosféře věnovali jednotlivým tématům, českým a polským odlišnostem a předali si pracovní materiály ke zpracování. Všechna setkání proběhla ve velmi příjemném, poučném a tvořivém duchu. Nezanedbatelná byla komunikace, která se stala plynulou a bezproblémovou. Tyto zkušenosti jsou jen důkazem toho, že přátelské vztahy a odborná spolupráce může vzniknout i mezi lidmi odlišných jazyků, kultur a národností.

Cílové skupiny mohly získat přehled o kultuře sousedního národa a seznámit se s rozdílností tradic slavení světských i církevních svátků.

5. Specifické problémy při realizaci projektu a důvody jejich vzniku. Podniknutá nápravná opatření.

V průběhu realizace projektu Programu EU Phare CBC ze SFMP v regionu Silesia k problémům nedošlo a činnosti byly uskutečňovány dle plánu.

6. Poznámky/Doporučení

Vážíme si toho, že nám byly poskytnuty finanční prostředky z Programu EU Phare CBC ze SFMP v regionu Silesia. Díky nim jsme měli příležitost získat nové poznatky a informace zpracovávané problematiky. Významné byly i zkušenosti získané při pracích na žádosti o grant spojených s vlastní realizací projektu. Poděkování patří všem pracovníkům Centra regionálního rozvoje v Ostravě, stejně jako pracovníkům a zástupcům Magistrátu Statutárního města Opavy za vstřícnost.